

Saksframlegg

Årsmelding 2017 - Søgne kommune

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
17/18	Eldrerådet	28.05.2018
17/18	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	29.05.2018
12/18	Administrasjonsutvalget	08.05.2018
36/18	Tjenesteutvalget	09.05.2018
52/18	Formannskapet	16.05.2018
56/18	Kommunestyret	24.05.2018
59/18	Formannskapet	06.06.2018
69/18	Kommunestyret	21.06.2018

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.
2. Det regnskapsmessige mindreforbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.
3. 9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.
1,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.
Netto 7,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Saksprotokoll i Eldrerådet - 28.05.2018

Behandling:

Ingen merknader

Vedtak som følger saken:

Eldrerådet tar saken til orientering.

Saksprotokoll i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 29.05.2018

Behandling:

Ingen merknader.

Vedtak som følger saken:

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar saken til orientering.

Saksprotokoll i Administrasjonsutvalget - 08.05.2018

Behandling:

Økonomisjef Børre Andreassen presenterte årsmelding 2017.

Protokolltilførsel fra repr. Langenes (H)

Endringsforslag – årsmelding 2017

På vegne av partiene Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig folkeparti og Venstre

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.

På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.

0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2

Votering:

Punkt 1. i rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Administrasjonsutvalget valgte å ikke votere over punkt 2. og 3.

Innstilling:

Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.

Saksprotokoll i Tjenesteutvalget - 09.05.2018

Behandling:

Til behandling forelå Rådmannens forslag til vedtak.

4. Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.
5. Det regnskapsmessige mindre forbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.
6. 9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.
1,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 7,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2

Leder Eikeland (FrP) fremmet fellesforslag:

På vegne av partiene Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig folkeparti og Venstre
Endringsforslag – årsmelding 2017, punkt 3:

9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.
På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.
0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.
Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

Votering:

Rådmannens forslag til vedtak punkt 1 og punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Fellesforslag satt opp mot Rådmannens forslag, punkt 3. Fellesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Det ble stemt over om bakgrunn for forslaget skulle følge saken. Dette ble vedtatt mot en stemme, Repr. Lohne (H).

Leder Eikeland (Frp) fremmet forslag:

Ny tekst i Årsmelding for Søgne kommune 2017 side 102 og 103, fokusområde økonomi

Enheten har tidligere hatt for stram økonomi. En konsekvens av dette har blant annet medført utfordringer knyttet til internt samarbeid og samhandling. I hovedsak er merforbruket i 2017 et resultat av mye overtidsgodtgjørelse og økte lønnsutgifter samt innkjøp av eksterne tjenester.

Enheten er styrket økonomisk og det er tatt tak i turnusarbeidet, slik at de økonomiske forutsetningene er bedret. Enheten har nå en god økonomisk utvikling

Votering:

Vedtatt mot en stemme, Repr Lohne (H)

Innstilling:

1. Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.
2. Det regnskapsmessige mindreforbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.
3. 9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.

På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.

0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

Ny tekst i Årsmelding for Søgne kommune 2017 side 102 og 103, fokusområde økonomi

Enheten har tidligere hatt for stram økonomi. En konsekvens av dette har blant annet medført utfordringer knyttet til internt samarbeid og samhandling. I hovedsak er merforbruket i 2017 et resultat av mye overtidsgodtgjørelse og økte lønnsutgifter samt innkjøp av eksterne tjenester.

Enheten er styrket økonomisk og det er tatt tak i turnusarbeidet, slik at de økonomiske forutsetningene er bedret. Enheten har nå en god økonomisk utvikling

Saksprotokoll i Formannskapet - 16.05.2018

Behandling:

Økonomisjef Børre Andreassen presenterte årsregnskapet og årsmeldingen og svarte på spørsmål i forkant av behandlingen.

Repr. Berge (V) fremmet protokolltilførsel:

Formannskapet foreslår at det settes av 3 mill. kroner til vedlikehold og bygging av turstier/turveier i kommunen. Pengene tas av disposisjonsfondet.

Tjenesteutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Innstilling til kommunestyret:

4. Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.
5. Det regnskapsmessige mindreforbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.
6. 9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.

På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.

0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

Ny tekst i Årsmelding for Søgne kommune 2017 side 102 og 103, fokusområde økonomi

Enheter har tidligere hatt for stram økonomi. En konsekvens av dette har blant annet medført utfordringer knyttet til internt samarbeid og samhandling. I hovedsak er merforbruket i 2017 et resultat av mye overtidsgodtgjørelse og økte lønnsutgifter samt innkjøp av eksterne tjenester.

Enheter er styrket økonomisk og det er tatt tak i turnusarbeidet, slik at de økonomiske forutsetningene er bedret. Enheter har nå en god økonomisk utvikling

Saksprotokoll i Kommunestyret - 24.05.2018

Behandling:

Saken enstemmig vedtatt utsatt til neste møte da godkjenning av årsregnskap må være behandlet før årsmelding kan vedtas.

Saksprotokoll i Formannskapet - 06.06.2018

Behandling:

Saken ble i kommunestyret 24.05.18 utsatt og til behandling forelå formannskapet innstilling fra 16.05.18:

7. *Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.*
8. *Det regnskapsmessige mindreforbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.*
9. *9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.*

På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.

0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

Ny tekst i Årsmelding for Søgne kommune 2017 side 102 og 103, fokusområde økonomi

Enheden har tidligere hatt for stram økonomi. En konsekvens av dette har blant annet medført utfordringer knyttet til internt samarbeid og samhandling. I hovedsak er merforbruket i 2017 et resultat av mye overtidsgodtgjørelse og økte lønnsutgifter samt innkjøp av eksterne tjenester.

Enheden er styrket økonomisk og det er tatt tak i turnusarbeidet, slik at de økonomiske forutsetningene er bedret. Enheden har nå en god økonomisk utvikling.

Repr. Berge (V) fremmet forslag til nytt punkt 4.:

Formannskapet foreslår at det settes av 3 mill. kroner til vedlikehold og bygging av turstier/turveier og friområder/friluftsområder i Søgne. Bevilgningen tas av disposisjonsfondet.

Votering:

- Venstre sitt forslag til nytt punkt 4.
- Formannskapets innstilling fra 16.05.18 enstemmig vedtatt.

Innstilling til kommunestyret:

1. *Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.*
2. *Det regnskapsmessige mindreforbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.*
3. *9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.*
4. *Formannskapet foreslår at det settes av 3 mill. kroner til vedlikehold og bygging av turstier/turveier og friområder/friluftsområder i Søgne. Bevilgningen tas av disposisjonsfondet.*

På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.

0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

Ny tekst i Årsmelding for Søgne kommune 2017 side 102 og 103, fokusområde økonomi

Enheden har tidligere hatt for stram økonomi. En konsekvens av dette har blant annet medført utfordringer knyttet til internt samarbeid og samhandling. I hovedsak er merforbruket i 2017 et resultat av mye overtidsgodtgjørelse og økte lønnsutgifter samt innkjøp av eksterne tjenester.

Enheden er styrket økonomisk og det er tatt tak i turnusarbeidet, slik at de økonomiske forutsetningene er bedret. Enheden har nå en god økonomisk utvikling.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 21.06.2018

Behandling:

Formannskapets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. **Årsmelding for Søgne kommune 2017 tas til orientering.**
2. **Det regnskapsmessige mindreforbruket på 27,689 mill. kroner avsettes til disposisjonsfond.**
3. **9,096 mill. kroner knyttet til enheter med overskudd i 2017 overføres til 2018.**
4. **Kommunestyret foreslår at det settes av 3 mill. kroner til vedlikehold og bygging av turstier/turveier og friområder/friluftsområder i Søgne. Bevilgningen tas av disposisjonsfondet.**

På grunn av ekstraordinære årsaker i 2017 overføres ikke underskudd ved Nygård skole og Lunde skole på til sammen 1 mill. til 2018.

0,757 mill. kroner knyttet til enheter med underskudd i 2017 overføres til 2018.

Netto 8,339 mill. kroner tilføres enhetene, dette finansieres ved å redusere avsetningen til disposisjonsfond under pkt. 2.

Bakgrunn for forslaget:

Nygård skole:

Merforbruket i 2017 er fordelt likt mellom skole og kompetanseavdelingen. Overforbruket på kompetanseavdelingen skyldes i hovedsak at avdelingen ikke har vært budsjettjustert i forhold til reell elevgruppe. Flere elever i avdelingen enn det budsjettet tar høyde for og elever som krever dobbel bemanning. Overforbruket på skole skyldes i hovedsak flere krevende elevsaker som har gjort det nødvendig med ekstra bemanning.

Lunde skole:

Underskuddet ble større enn forventet. Dette skyldes i hovedsak utgifter til elever med særs krevende tilpasning til sin skolehverdag, samt som nevnt ekstraordinære utgifter på personalsiden i forbindelse med skolens ut- og ombygging.

Med denne bakgrunn fremmes derfor følgende forslag til rådmannens forslag, punkt 3:

Ny tekst i Årsmelding for Søgne kommune 2017 side 102 og 103, fokusområde økonomi

Enheten har tidligere hatt for stram økonomi. En konsekvens av dette har blant annet medført utfordringer knyttet til internt samarbeid og samhandling. I hovedsak er merforbruket i 2017 et resultat av mye overtidsgodtgjørelse og økte lønnsutgifter samt innkjøp av eksterne tjenester. Enheten er styrket økonomisk og det er tatt tak i turnusarbeidet, slik at de økonomiske forutsetningene er bedret. Enheten har nå en god økonomisk utvikling.

Bakgrunn for saken:

Årsmeldingen gir en oversikt over kommunens økonomiske stilling ved utgangen av 2017 og utviklingen de siste årene. I tillegg inneholder årsmeldingen omtale av de ulike sektorene og enhetene, herunder mål og resultater innenfor fokusområdene økonomi, brukertilfredshet og medarbeidertilfredshet.

Saksutredning:

1. OPPSUMMERING AV REGNSKAPSRESULTATENE

Nedenfor følger en oppsummering av regnskapsresultatene. Mer detaljert omtale gis i vedlagt årsmelding. Årsrapporten for Søgne kommunes forvaltningsfond, som gir en grundigere status for fondet, er også lagt ved.

1.1 Driftsresultat

	2015	2016	2017
Netto driftsresultat (mill. kroner)	37,2	40,1	26,3
Netto driftsresultat (% av brutto driftsinntekt)	5,2%	5,3%	3,3%

Brutto driftsresultat (mill. kroner)	23,0	22,5	6,1
Brutto driftsresultat (% av brutto driftsinntekt)	3,2%	3,0%	0,8%
Regnskapsmessig mindreforbruk	30,4	36,1	27,7

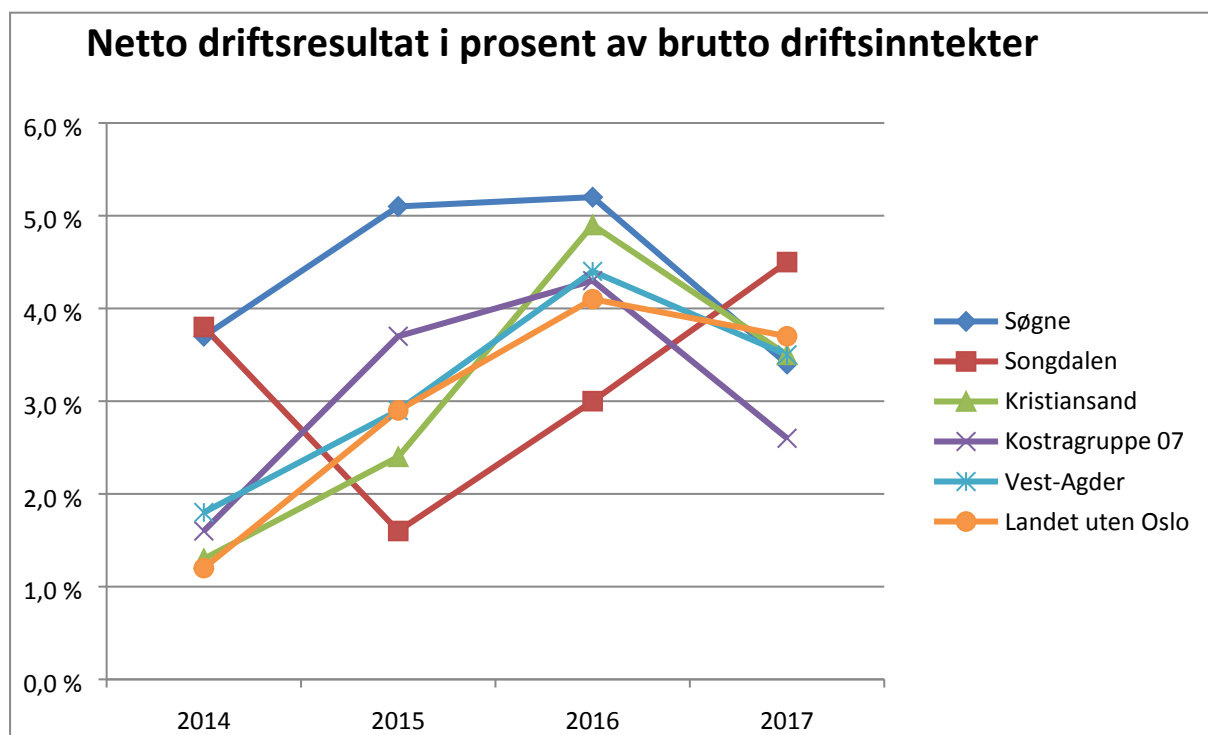
Søgne kommune fikk et godt driftsresultat i 2017. Dette skyldtes blant annet høyere skatteinntekter på grunn av høyere inntektsutjevning, lavere pensjonseffekter og høyere finansinntekter enn forventet, noe som gjorde at det gode resultatet i Søgne var på linje med de fleste norske kommuner. Netto driftsresultat ble på 26,3 mill. kroner, og utgjør 3,3 prosent av brutto driftsinntekter på 803 mill. kroner. Vi ligger med dette godt over nasjonal anbefaling om at driftsresultatet bør utgjøre minimum 1,75 prosent av driftsinntektene, og vi styrker en allerede sunn økonomi. Dette vil komme godt med i de kommende år, med blant annet utfordringer knyttet til bygging av nytt skolesenter på Tangvall, økte behov innenfor pleie- og omsorgssektoren og i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Det regnskapsmessige resultatet som kommunestyret nå skal disponere er 27,7 mill. kroner. Forskjellen mellom disse resultatbegrepene er at det siste inkluderer avsetninger og bruk av fond. Brutto driftsresultat inkluderer ikke finansinntekter og -utgifter, og kan dermed sies å gi et bedre bilde av den ordinære driften. Både driftsinntekter og -utgifter vokste betydelig mer enn pris- og lønnsvekst. For Søgne kommune økte driftsinntektene med 5,6 prosent, mens utgiftene økte med 8 prosent som skyldes i hovedsak økning i antall ansatte. Det at driftsutgiftene økte mer enn driftsinntektene gjør at brutto driftsresultat svekkes. Brutto driftsresultat ble i 2017 på 6,1 mill. kroner tilsvarende 0,8 prosent av brutto driftsinntekter. Brutto driftsresultat reduseres sammenlignet med 2016, dette gjelder også gjennomsnittet av norske kommuner.

Hovedgrunnene til det positive driftsresultatet var:

- God økonomistyring i enhetene.
- God skatteinntang.
- Høyere finansavkastning enn forventet.
- Lavere pensjonsutgifter enn budsjettert.

Mange av disse endringene, særlig skatt og pensjon, gjelder de fleste norske kommuner:

Figuren viser at netto driftsresultat i Søgne var høyere enn kostragruppe 07 og at Søgne ligger på gjennomsnittet til Vest Agder. Det er en nedgang fra 5,3% i 2016 til 3,3% i 2017.

Figuren viser også Songdalen (kostragruppe 10) og Kristiansand (kostragruppe 13) som man skal slå seg sammen med i 2020 og bli en ny storkommune.

1.2 Investeringer og finansiering

(Mill. kr.)	2015	2016	2017
Investeringer	66	115	58
Gjeld knyttet til investeringer	556	558	530

Det ble investert 58 mill. kroner i anleggsmidler i 2017. De største prosjektene i 2017 var relatert til skoler.

- Lunde skole: 17 mill. kroner.
- Investeringer i skolenes uteområde: 8,7 mill. kroner.
- Rehabilitering kommunale bygg: 5,1 mill. kroner.
- Kjøp av biler: 3,5 mill. kroner
- IT-investeringer: 3,4 mill. kroner

Lånegjelden knyttet til investeringer ble redusert med ca. 28 mill. kroner som tilsvarer avdragene. Det ble ikke tatt opp lån i 2017 til investeringsformål da det ble brukt av ubrukte lånemidler (dvs. lån som kommunen hadde tatt opp tidligere år).

Da man brukte tidligere opptatte lån som finansiering, ble ubrukte lånemidler redusert med ca. 25,3 mill. kroner. I tillegg solgte kommunen eiendommer for 4 mill. kroner. Kommunen fikk også momskompensasjon og Husbanktilskudd knyttet til flere av investeringene.

2. DISPONERING AV REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK

Rådmannens forslag til overføring av overskudd og underskudd i enhetene innebærer at netto 7,339 mill. kroner tilføres enhetenes 2018-budsjetter, jf. omtale nedenfor. Resten av det regnskapsmessige mindreforbruket ca. 20 mill. kroner foreslås tilført disposisjonsfondet.

Dette innebærer isolert sett at disposisjonsfondet vil øke med ca. 20 mill. kroner. Men det er forutsatt brukt 35 mill. kroner fra disposisjonsfondet for å finansiere investeringer i 2018-budsjettet, slik at fondet slik det ser ut nå vil reduseres med ca. 15 mill. kroner.

Per 31.12.2017 er Søgne kommunes disposisjonsfond 137 mill. kroner og vil reduseres til 122 mill. kroner.

Kommunestyret har tidligere signalisert at enhetene som går med overskudd i utgangspunktet skal få overført 75 prosent av dette. Det gjøres likevel en konkret vurdering for hver enkelt enhet. Rådmannens forslag til overføring av overskudd er som følger (tall i 1 000 kroner):

(1000 kroner)	Regnskap	Avvik	75%	Forslag
Administrasjonsavdelingen	32 525	9	7	0
NAV/Sosial	17 371	1 752	1 314	1 314
Kvalifiseringsenheten	-7 445	4 100	3 075	4 100
Langenes skole	19 188	1 351	1 013	710
Tangvall skole	19 023	566	425	425
Enhet for helsetjenester	28 266	1 553	1 164	600
Enhet for livsmestring	74 053	10	7	0
Kultur	9 558	393	295	295
Ingeniørvesenet - rammeområde	8 506	1 579	1 184	450
Arealenheten	5 675	1 603	1 202	1 202
KBR	7 557	123	92	0
SUM	214 277	13 039	9 779	9 096

De enhetene som avviker fra hovedregelen er:

- **Kvalifiseringsenheten:** Tilskudd flykninger betales fullt ut i 2017 selv om mange av flytningene kommer sent på året. Det vil da bety at mesteparten av kostnadene knyttet til disse kommer i 2018 og 2019. I disse årene vil inntektene gå ned på grunn av færre flyktninger. Det foreslås derfor å overføre hele overskuddet og sette dette på fond. Av overskuddet på ca. 4. mill skyldes 1 mill. kroner overført overskudd fra 2016, 1 mill. kroner er ekstratilskudd og 2 mill. kroner skyldes tilskuddet for nye flyktninger i 2017
- **Langenes skole:** Grunnen til at ikke 75% av overskuddet foreslås overført skyldes IT investeringer som ble ført i driftsregnskapet og senere korrekt flyttet til investeringsregnskapet. Investeringene på 404.000 kroner var ut over rammen til IT investeringer i investeringsbudsjettet. Hvis en justerer for dette blir overføringen fra 2017 til 2018 på 710.000 kroner.
- **Enhet for helsetjenester:** Mindreforbruket kommer av inntektsføringen av et bundet fond på legevakten på 500.000 kroner. Videre har man valgt å ikke tilbakeføre regningen som kommer i februar 2018 for det interkommunale oppgjøret for «per-capita-regnskapet, dette bidrar til legetjenestens overskudd med om lag 500.000 kroner. Resten av mindreforbruket kommer av refusjon for staten for turnuslege og et for høyt «per-capita-tilskudd». Helsetjenesten skal også splittes og kommunelege, legevakt, turnuslege skal flyttes over til Felles omsorg. Det foreslås overført 300.000 kroner til Helseenheten og 300.000 til Felles omsorg.

- **Ingeniørvesenet:** Utgiftsposten for brøyting er spesiell, siden den er relativt stor og uforutsigbar. Det har vært praksis at Ingeniørvesenet ikke må dekke inn underskudd på brøyting, men at enheten heller ikke får med seg mindreforbruk på denne posten. I 2017 var det et mindreforbruk innen brøyting på ca. 400.000 kroner. Det ble også inntektsført 600.000 kroner som tilhører investeringsregnskapet, dette er korrigert i 2018. Hvis en justerer for dette blir overføringen fra 2017 til 2018 på 450.000 kroner.

Fellesområdene: Her foreslås verken merforbruk eller mindreforbruk overført, i tråd med tidligere praksis.

For enheter som gikk med underskudd er hovedregelen at dette skal dekkes inn påfølgende år. Dette gjelder:

(1000 kroner)	Regnskap	Avvik	Forslag
Barnevern	22 056	-1 325	0
Enhet for barnehager	84 596	-2 146	0
Nygård skole	36 937	-1 992	-500
Lunde skole	27 999	-1 758	-500
Enhet for institusjonstjenester	52 833	-3 246	0
PP-tjenesten	5 645	-2	0
Tinntjønn skole	18 541	-47	0
Hjemmetjenester	49 313	-747	0
Eiendomsenheten	25 590	-757	-757
SUM	323 510	-12 020	-1 757

Det foreslås at 1,757 mill. kroner av underskuddene overføres til 2018.

- **Nygård og Lunde skole:** Når det gjelder Nygård og Lunde skole så ble det gjort IT investeringer som ble ført i driftsregnskapet og senere korrekt flyttet til investeringsregnskapet. Investeringene var på henholdsvis 263.000 kroner for Nygård skole og 317.000 kroner for Lunde skole som var ut over rammen til IT investeringer i investeringsbudsjettet. Merforbruk på 2 og 1,8 mill. kroner vil være svært krevende for skolene å ta inn i påfølgende år, man ønsker likevel å vise at det er viktig med god budsjettoppfølging og kostnadsstyring. Det foreslås derfor at begge skolene tar med seg 0,5 mill. kroner i merforbruk inn i 2018, dette utgjør ca. 2% av netto budsjett og anses å kunne dekkes inn i 2018.
- **Eiendomsenheten:** Når det gjelder eiendomsenheten foreslås det at hele underskuddet overføres til 2018. Tidligere har eiendomsenheten fått med seg overskudd og det anses at underskuddet på 757.000 kroner i 2017 kan dekkes inn i 2018.
- **Barnevern:** Når det gjelder barnevernstjenesten er den felles med andre kommuner med en praksis om at underskuddet ikke har vært overført til neste års budsjett. Det må likevel bemerkes at kostnadene knyttet til barnevern har økt med 70 prosent fra 2011 til 2015 for Søgne kommune, dette gjelder også på landsbasis. Kostnadene økte med 13 % fra 2016 til 2017.
- **Barnehage:** Merforbruket skyldes flere ting. Blant annet er det et negativt avvik på 0,6 mill. kroner knyttet til budsjett for gjestebarn, 0,7 mill. kroner knyttet til styrket tilbud, videre har enheten hatt et tap av krav på om lag 0,25 mill. kroner. Utover dette kommer merforbruket av høy aktivitet, store endringer, forberedelse til ny pedagognorm og utfordringer knyttet til organisering av kompetansetilbudet ved Åros barnehage. Det foreslås ikke å overføre underskuddet da dette vil være krevende for en enhet med økte behov i 2018 å håndtere.

- **Enhet for institusjonstjenester:** Årsakene til merforbruket er stor bruk av overtid, vikarbyrå og for mye bruk av frie timer i turnus med påfølgende økte lønnsutgifter. Det anbefales ikke å overføre underskuddet da dette vil være krevende med tanke på å oppnå balanse i 2018.
- **Hjemmetjenester:** Behovet for hjemmetjenester øker hvert år, videre har BPA utgiftene også økt. Det anbefales ikke å overføre underskuddet da dette vil være krevende med tanke på å oppnå balanse i 2018

Rådmannens merknader:

Det vises til rådmannens kommentarer i kapittel 1 i årsmeldingen.

Rådmannens forslag medfører at budsjetttrammene for 2018 økes med netto 7,339 mill. kroner. Tilsvarende beløp i fjor var 6 mill. kroner. Dette øker kommunens driftsutgifter og svekker disposisjonsfondet. Det vurderes hensiktsmessig å bruke noe skjønn, selv om det i dette tilfellet innebærer at kun noen få enheter må dekke inn sine underskudd. For å sikre en langsiktig styring hvor enhetene i hovedsak beholder budsjettmidler som ikke brukes opp før 31.12 anses systemet fornuftig.

Vedlegg

- 1 Årsmelding 2017 - Søgne kommune
- 2 Årsrapport 2017 - Søgne kommunes forvaltningsfond